

ДЕНЬ, КОЛИ НАСТАВ КІНЕЦЬ СВІТУ

Називайте мене Йоною*. Так мене назвали батьки, ну чи майже. Вони назвали мене Джоном.

Йона — Джон — та навіть якби я був Семом, то однаково був би Йоною — не тому, що я іншим приносив біди, а тому, що хтось або щось неухильно змушували мене бути в певному місці в певний час. Способи і приводи туди потрапити, звичні й химерні, траплялися завжди. І за цим планом у визначену секунду, у визначеному місці опинявся цей Йона.

От послушайте.

Коли я був молодшим — дві дружини, 250 000 цигарок та майже 3000 літрів спиртного тому...

Коли я був значно молодшим, то почав збирати матеріал для книжки під назвою «День, коли настав кінець світу».

Книжку я мав написати на основі реальних фактів.

Книжка мала бути про те, чим займалися видатні американці, коли на Хіросіму в Японії скинули першу атомну бомбу.

Це мала бути християнська книжка. Тоді я був християнином.

Тепер я боконіст.

Я і тоді був би боконістом, якби хтось навчив мене гірко-солодкої брехні Боконона. Проте боконізму не знали за межами піщаних пляжів і гострих коралових рифів, що оточували маленький острів у Карибському морі — Республіку Сан-Лоренцо.

Ми, боконісти, віримо, що людство розбивається на команди і ці команди виконують волю Господню, навіть

* Алюзія на біблійного пророка Йону, відомого тривалою мандрівкою в череві риби. — Тут і далі — прим. пер.

самі того не відаючи. Такі команди Боконон називав *карасами*, а інструментом — *кан-каном* — що привів мене до мого *карасу* — стала книжка, яку я так і не дописав. Книжка під назвою «День, коли настав кінець світу».

2

СЛАВНО, СЛАВНО, ДУЖЕ СЛАВНО

«Якщо розумієш, що твоє життя переплетене ще з чийсь життям без жодної на те логічної причини, — пише Боконон, — тоді ця людина може бути членом твого *карасу*».

У іншому місці «Книг Боконона» він говорить: «Людина створила шахівницю. Бог створив *карас*». Під цим він має на увазі, що для *карасу* не існує національних, інституційних, професійних, родинних чи класових меж.

Карас безформний, як амеба.

У «П'ятдесят третій каліпсо» Боконон припрошує нас заспівати разом із ним.

О, сплячий випивака
У парку на лавчині,
Звіробій-собака
Десь у гущавіні,
І дантист китайський
І монарх британський —
Усі вони частини
Величезної машини.
Славно, славно, дуже славно,
Славно, славно, дуже славно,
Славно, славно, дуже славно —
Безліч різних людей
В одному механізмі працюють так справно.

3

ДУРІСТЬ

Боконон жодним чином не застерігає людину проти спроб з'ясувати межі свого *карасу* чи покладеного на нього задуму Господа всемогутнього. Боконон лише зауважує, що такі дослідження приречені на незавершеність.

У автобіографічній частині «Книг Боконона» наведено притчу про дурість удавання, що ви щось з'ясували чи зрозуміли.

«Колись я знав одну англіканку з Ньюпорта, Род-Айленд, яка попросила мене спроектувати і збудувати собачу будку для її німецького дога. Пані заявила, що чудово розуміє Бога і Його задум. Вона ніяк не могла втямити, чому всім так конче треба перейматися тим, що було, або тим, що буде.

І все ж, коли я показав їй креслення будки, яку мав збудувати, вона сказала мені: "Перепрошую, але я ніколи не розбиралася в такому".

"Попросіть чоловіка або священика передати це Господу, — сказав я, — і коли в Господа випаде вільна хвилинка, я впевнений, він пояснить вам цю мою будку так, що навіть ви зрозумієте".

Вона мене звільнила. Я їй цього ніколи не забуду. Вона вірила, що людей на вітрильниках Господь любить значно більше, ніж людей на моторних човнах. Вона й на хробака не могла спокійно глянути. Забачивши хробака, вона починала верещати.

Вона була дурною, як і я, як і всі, хто вважає, що розуміє Господні діяння [пише Боконон]».

4

ГІПОТЕТИЧНЕ ПЕРЕПЛЕТЕННЯ ВУСИКІВ

Хай там як, а в цю книжку я маю намір умістити якомога більше членів свого *карасу* і хочу розглянути всі переконливі свідчення того, що ж, заради всього святого, ми, всі разом, сотворили.

Я не задумував цю книжку як трактат про боконізм. Однак волів би висловити боконістичну заувагу щодо неї. Перше речення у «Книгах Боконона» звучить так:

«Уся правда, яку я вам розповім, безсоромна брехня».

Моя боконістична заувага:

«Кожен, хто не спроможний зрозуміти, як придатна релігія може ґрунтуватися на брехні, не збагне й цієї книжки».

То й нехай.

* * *

Отже, про мій *карас*.

До нього точно входять троє дітей доктора Фелікса Гоніккера, одного з так званих «батьків» першої атомної бомби. Сам доктор Гоніккер, безсумнівно, був членом мого *карасу*, хоча й помер задовго до того, як мої *сінуки*, *вусики* мого життя, почали переплітатися з *вусиками* його дітей.

Першим із його нащадків мої *сінуки* торкнулися Ньютона Гоніккера, наймолодшого з трьох дітей, молодшого з двох синів. Зі щоквартального видання свого братства «Дельта Іпсилон» я дізнався, що Ньютон Гоніккер, син лауреата Нобелівської премії з фізики Фелікса Гоніккера, долучився до мого студентського товариства в Корнелльському університеті.

Тож я написав Ньюту такого листа.

Шановний пане Гоніккер!

Чи варто написати шановний брате Гоніккер?

Я випускник Корнелльського університету й наразі працюю вільнонайманим автором. Я збираю матеріал для книжки, що дотична до першої атомної бомби. Її зміст обмежуватимуть події 6 серпня 1945 року — день, коли на Хіросіму скинули бомбу.

Оскільки вашого покійного батька повсюдно вважають одним із основних творців бомби, я буду вельми вдячний за будь-які подробиці, які ви можете розповісти про життя в домі вашого батька в день бомбардування.

Мені прикро це визнавати, та я не знаю про вашу видатну родину того, що мав би знати, а тому мені не відомо, чи маєте ви братів і сестер. Якщо ви маєте братів і сестер, я буду дуже вдячний, якщо ви дасте їхні адреси, щоби я міг надіслати таке саме прохання і їм.

Я розумію, що ви були дуже юним, коли скинуто бомбу, але це лише на ліпше. У своїй книжці я прагну підкреслити радше *людський* бік бомби, аніж *технічний*, тож спогади про той день очима «маляти», якщо дозволите мені такий вислів, чудово підійдуть.

Ви не мусите перейматися стилем і формою. Лишіть це мені. Просто опишіть кістяк своєї історії.

Звісно ж, перед публікацією я надішлю вам остаточну версію тексту для затвердження.

Із братерським привітом, ...